

ŽUPANIJSKO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2008. GODINE

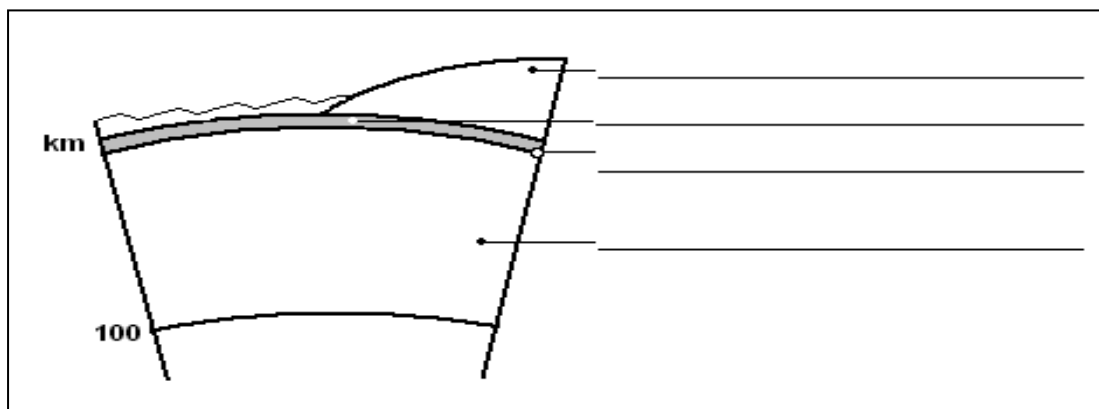
1. RAZRED

Zaporka _____ **Bodovi** _____

- 2 1. Zaokruži planet koji ima najkraće vrijeme rotacije i prekriži planet koji ima najduže vrijeme rotacije:
Merkur – Venera – Zemlja – Mars – Jupiter – Saturn – Uran – Neptun

- 2 2. Nadopuni:
Sjeverna polarnica se nalazi na: _____ ° _____ ' _____ geografske _____ .
Južna obratnica se nalazi na: _____ ° _____ ' _____ geografske _____ .

- 3 3. Od navedenih pojmova iskoristi odgovarajuće te njima nadopuni skicu građe litosfere.
(*mezosfera, donji plašt, gornji plašt, astenosfera, Gutenbergov diskontinuitet, Mohorovičićev diskontinuitet, oceanska kora, jezgra, kontinentska kora*)

- 2 4. Slovim (A, B, C, D) poredaj po brzini rotacije točke na površini Zemlje (A = najveća brzina):
_____ 45° 10' s.g.š. , _____ 05° 10' s.g.š. , _____ 25° 10' s.g.š. , _____ 85° 10' s.g.š.

- 2 5. Vremenski period u kojem Mjesec napravi puni okret oko Zemlje i dođe u isti položaj prema udaljenim zvijezdama naziva se:
a) sinodički mjesec   b) afel   c) perihel   d) siderički mjesec

- 2 6. Energija reljefa je:
a) maksimalna razlika u nagibu padina na 1km²
b) maksimalna razlika u relativnoj visini na 1km²
c) razlika između srednje visine dviju susjednih površina na 1km²

- 2 7. Uz strane svijeta upiši odgovarajuće azimute:
a) J _____ °   b) S-SI _____ °   c) JZ _____ °   d) I-JI _____ °

3

8. Zrakoplov je prešao put od 7 200 km iz Pekinga (Beijinga) do Krka brzinom leta od 800 km/ h. U koliko je sati sletio zrakoplov na Krk, ako je iz Pekinga (Beijinga) poletio u 15 sati, a vremenska razlika Peking (Beijing)-Krk iznosi 7 sati?

Vrijeme slijetanja _____ (po CET).

2

9. Zbog revolucije Zemlje:

- a) trajanje dana i noći tijekom godine se mijenja na ekvatoru
- b) Zemlja je spljoštena na polovima
- c) javlja se polarna noć i polarni dan
- d) javlja se izmjena dana i noći
- e) nebeski pol opisuje kružnicu

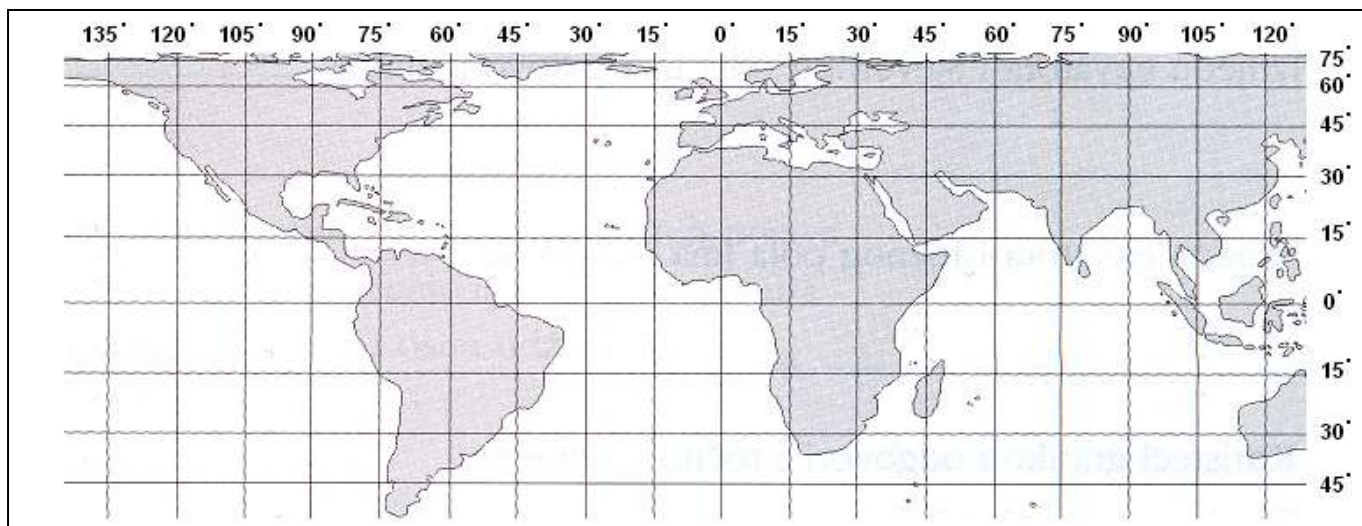
2

10. Na Zemlji se izmjenjuju godišnja doba zbog:

- a) različite udaljenosti Zemlje od Sunca tijekom godine
- b) nagnutosti osi rotacije na ekliptiku
- c) precesije
- d) nutacije

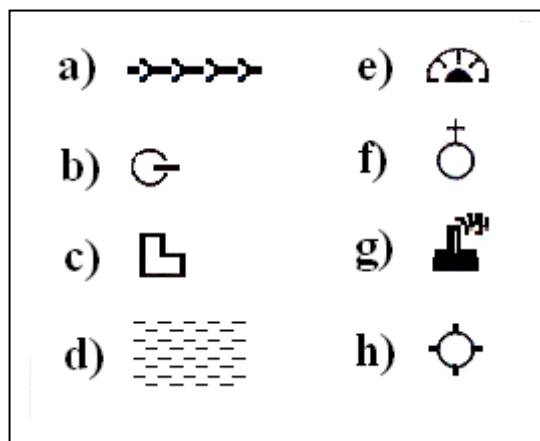
3

11. Označi na karti: a) upiši oznaku X na sjecište s geografskim koordinatama: 45° s.g.š. i 45° z.g.d.
b) zaokruži oznaku stupnja (geografske dužine) središnjeg meridijana naše vremenske zone

3

12. Zaokruži slova uz kartografske znakove kojima prikazujemo prirodnu osnovu na geografskoj karti.

3

13. Koliku površinu ima u stvarnosti poljoprivredni kombinat koji na karti mjerila 1 : 50 000 ima stranice od 10 cm x 24 cm?

Površina iznosi _____ km²

2

14. Imenuj tri tipa granica između litosfernih ploča:

_____, _____ i _____

3

15. Zaokruži slovo uz litosferne ploče s kojima graniči Afrička litosferna ploča:

- a) Tihooceanska ploča   b) Euroazijska ploča   c) Cocos ploča   d) Australsko-indijska ploča
e) Antarktička ploča   f) Arapska ploča   g) Filipinska ploča   h) Južnoamerička ploča

2

16. Kako se naziva teorija koja objašnjava pomicanje litosfernih ploča:

_____.

2

17. Potresi se s obzirom na uzrok i udio u pojavi dijele na:

90% - _____, 7% - _____ i 3% - _____.

2

18. Zaokruži države koje koriste zapadnoeuropsko vrijeme:

Italija – Finska – Irska – Norveška – Ujedinjeno Kraljevstvo – Island – Španjolska – Portugal

3

19. Od navedenih pojmova zaokruživanjem izdvoji one koji nisu vezani uz glacijalni reljef:
mutonirane stijene – til – cirk – kamenica – drumlin – kaverna – fjord – valov

2

20. Naprava za mjerenje površina na kartama naziva se:

- a) kompas   c) kurvimetar   c) planimetar   d) teodolit

2

21. Prvi dan jeseni na južnoj polutki Sunce izlazi točno na:

- a) istoku   b) sjeveroistoku   c) sjeverozapadu   d) zapadu

- 3** ☐ 22. Upiši razdoblja koja nedostaju u tablici geoloških razdoblja.
- 2** ☐ 23. Pukotina uzduž koje dolazi do pomicanja rasjednih krila naziva se _____

- 2** ☐ 24. Orogeneza je:
- a) proces formiranja velikih reljefnih bazena
  - b) proces izdizanja planinskih sustava
  - c) proces uravnavanja reljefa

- 2** ☐ 25. Zaokruži slovo uz znanstvenu disciplinu geografije koja se bavi proučavanjem reljefa:
- a) pedologija
  - b) geoekologija
  - c) hidrogeografija
  - d) geomorfologija
  - f) geologija
  - h) demogeografija

- 2** ☐ 26. Užareno kamenje veličine šljunka (2 – 64 mm) koje izbacuju vulkani naziva se:
- a) vulkanske bombe
  - b) lakolit
  - c) lapili
  - d) tuf

- 3** ☐ 27. Kemijsko djelovanje agenasa (otapanje) na reljef naziva se _____ te u našim krajevima na taj način nastaje _____ reljef.

- 2** ☐ 28. Kako se naziva akumulacijski reljefni oblik koji spaja obalu s otokom?
- _____

- 3** ☐ 29. Poveži kartografske prikaze s obilježjima upisivanjem odgovarajuće brojke na crtu:

___ e = 100 m	1 topografska karta 1 : 25 000
___ prikazana površina od 7,5' g.š. i g.d.	2 topografska karta 1 : 50 000
___ udaljenost od 24 km prikazana s 48 cm	3 topografska karta 1 : 200 000

- 2** ☐ 30. Izdvoji pojmove u dvije skupine po zajedničkim obilježjima postanka:

(vodopad - sprud - kanjon - terasa - delta - korito)

- 1. akumulacijski oblici: _____ ,
- 2. erozijski oblici: _____ .

FANEROZOIK	MEZOZOIK	KREDA

		TRIJAS
		PERM
		KARBON

		SILUR

		KAMBRIJ

Mjesto za računanje: